

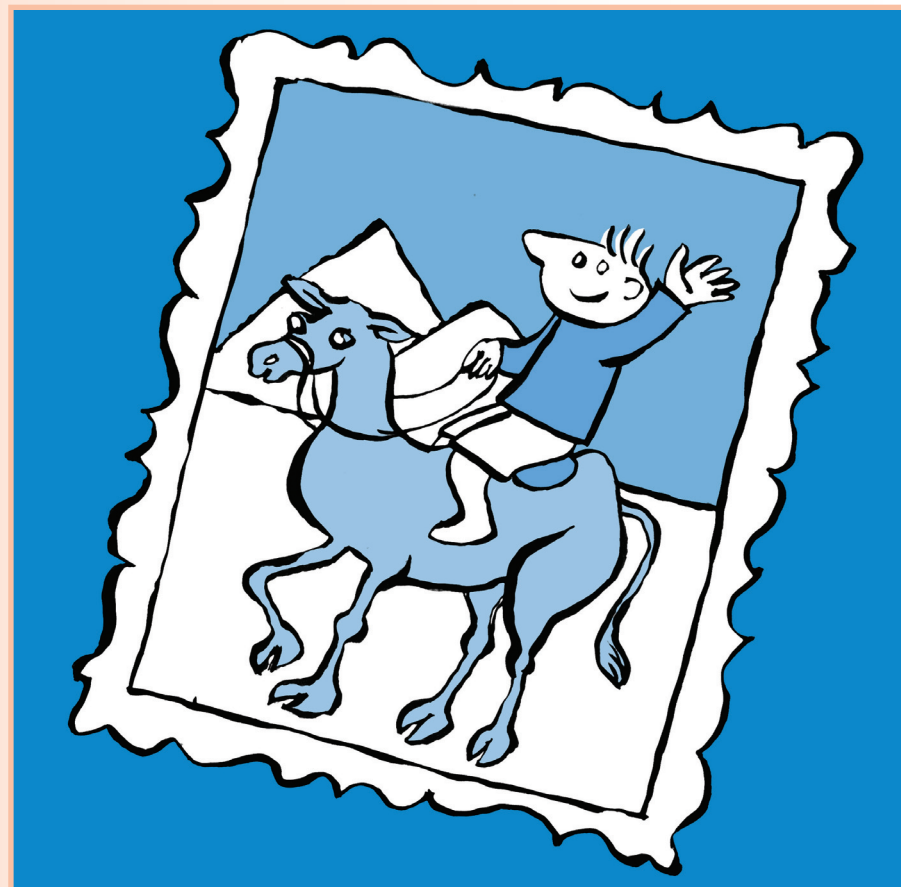
ÉN MÁR JÁRTAM KÜLFÖLDÖN

ISMERKEDÉS A „KÜLFÖLD” FOGALMÁVAL,
KÖRNYEZŐ IDEGEN ORSZÁGOK SZOKÁSAIVAL,
JELLEGZETESSÉGEIVEL

Készítette: IFA Műhely: Dr. Mihály
Ottó, dr. Falus Katalin, Jakab György,
F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván
Márta, Janicsek Lajos Tamás, Kálmán
Katalin, Kolláth Erzsébet, Márcz Klára,
Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay
Beáta, Tölgyesi Livia, Ursu Zsuzsa,
Zsigmond Ottília

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Csoportalakítás					
A)	A tanulók a válasznak megfelelő számú csoportokba állnak. Lényeges, hogy aki valamelyik csoportosulásból kimaradt, az a következőnél csoportba kerüljön. Ennyi kereke van az autónak. Ennyien ülhetnek egy tandem kerékpárra. A vasúti fülke lehet ennyi személyes. 8 perc	Figyelmes hallgatás Empátia	Kooperatív – Keveredj, állj meg, csoportosulj!		
I. b) Járművek csoportosítása					
A)	Tapasztalatok, tanultak felidézésével járművek képét (rajzát vagy nevét) csoportosítják a csoportok, szabadon választott, illetve előre megadott szempont alapján. A csoportok kártyán húzzák a szempontjukat. 8 perc	Analizálás Összefüggés-kezelő képesség Érvelés Együttműködés	Kooperatív – szóforgó	D1 (Járművek képei) csoportosítási szempontokat tartalmazó kártyák	P1 (Járművek csoportosítása)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Beszámolók az előzetes gyűjtőmunkáról					
A)	Már külföldön járt tanulók beszámolnak élményeikről, és bemutatják tárgyi emlékeiket. 8 perc	Emlékezet Mindennapi élethelyzetek felidézése Beszédkészség	Frontális – bemutatás	a gyerekek által gyűjtött és behozott tárgyak, képek	P2 (Beszámolók)
B)	Otthonról hozott képeket, tárgyakat mutatnak be, elmesélik a hozzájuk kapcsolódó történeteket a hallottak, ill. az előzetes gyűjtőmunka alapján. 8 perc	Verbális emlékezet Beszédkészség	Frontális – bemutatás	a gyerekek által gyűjtött és behozott tárgyak, képek	
C)	Közösen a környező országok mindennapi életéről, szokásairól beszélgetnek. 8 perc	Kommunikáció Kifejezőkészség	Frontális – beszélgetőkör		
II. b) Térkép puzzle					
A)	A pedagógus a táblára helyez egy olyan Európa-térképet, amelyen jól láthatóak a szomszédos országok is. A csoportokon belül szétsztyják a mozaik darabjait, majd minden tanuló megpróbálja a megfelelő helyre tenni saját darabját. 5 perc	Együttműködés közös cél érdekében Problémamegoldó képesség Figyelem Emlékezet	Csoportmunka – problémamegoldás kiscsoportban	D2 (Csoportonként egy térkép rajza darabokra vágva)	Európa térképe a táblán

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A pedagógus a táblára helyez egy olyan Európa-térképet, amelyen jól láthatóak a szomszédos országok is. A csoportokon belül szétosztják a mozaik darabjait, majd minden tanuló megpróbálja a megfelelő helyre tenni saját darabját. A tanulók megbeszélik, ha szükséges, leolvassák a táblai térképről, mely országok határolják hazánkat, és elmesélik egymásnak, hogy ki melyik környező országban járt már. 10 perc	Együttműködés közös cél érdekében Problémamegoldó képesség Figyelem Emlékezet	Kooperatív – szóforgó	D2 (Csoportonként egy térkép rajza darabokra vágva)	Európa térképe a táblán
C)	A pedagógus a táblára helyez egy olyan Európa térképet, amin jól láthatóak a szomszédos országok is. A csoportokon belül szétosztják a mozaik darabjait, majd minden tanuló megpróbálja a megfelelő helyre tenni saját darabját. A csoportok felírják a nevüket a térkép azon részére, ahol már jártak. 10 perc	Együttműködés közös cél érdekében Problémamegoldó képesség Figyelem Emlékezet	Kooperatív – kerekasztal	D2 (Csoportonként egy térkép rajza darabokra vágva)	Európa térképe a táblán
II. c) Utazási előkészületek					
A)	Bőrönd Ödön, avagy csomagolás. A játékosok hosszú útra indulnak, és be kell csomagolniuk. Minden játékos egy valamit „tesz” a bőröndbe, de emlékeznie kell arra is, amit a többiek már beletettek. 10 perc	Memóriafejlesztés Figyelem Koncentráció Türelem	Frontális – játék		P3 (Bőrönd Ödön játék leírása)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. d) Szívesen utaznék ...-ba					
A)	<p>Előzetes felkészülés alapján néhány tanuló beszámol arról, hová szeretnének ők utazni.</p> <p>Visszajelzés: az osztály értékeli a kiselőadásokat a megadott szempontok szerint:</p> <p>Hogyan készült fel?</p> <p>Sikerült-e érdekesen elmondania, amit akart?</p> <p>Kinek lesz kedve megismerkedni ezután valamilyik országgal?</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Verbális emlékezet</p> <p>Beszámoló gyűjtőmunkával szerzett ismeretekről</p> <p>Véleményalkotás</p>	<p>Frontális – kiselőadás, beszélgetőkör</p>	<p>a gyerekek által gyűjtött képek, anyagok, albumok, útikönyvek</p>	
II. e) Ételkóstolás					
A)	<p>Frissen készült, a környező országokra jellemző ételeket (pl. sztrapacska, puliszka, brindza stb.) kóstolnak a gyerekek, amit előzetesen a pedagógus vagy szülők készítettek el.</p> <p>Megbeszélik, melyik ételnek mi a neve és melyik országra jellemző, és egy kis lapra felírják az ételek mellé.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Megkülönböztetés</p> <p>Emlékezet</p> <p>Érzékelés</p>	<p>Frontális – megbeszélés, kóstolás</p>	<p>tányérok, szalvéta, evőeszköz, szükség szerint, papír, ceruza</p>	
B)	<p>Készen kapható termékeket kóstolnak meg a gyerekek. Megbeszélik, melyik ételnek mi a neve és melyik országra jellemző; egy kis lapra felírják az ételek mellé.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Megkülönböztetés</p> <p>Emlékezet</p> <p>Érzékelés</p>	<p>Frontális – megbeszélés, kóstolás</p>	<p>tányérok, szalvéta, evőeszköz, szükség szerint, papír, ceruza</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. f) Visszajelzés					
A)	A gyerekek elmesélik egymásnak, szerintük melyik miben különbözött, miért ízlett vagy nem ízlett nekik. 3 perc	Véleményalkotás Érvelés	Kooperatív – szóforgó	az előző feladatban lejegyzett információk	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III. a) Puzzle					
A)	Viseletes babák vagy jellemző (pl. rajzfilmfigurákat) raknak össze a csoportok, majd elhelyezik a nagy térkép megfelelő részén. 6 perc	Rész-egész viszonya Együttműködés Tájékozódás	Csoportmunka – problémamegoldás kiscsoportban	D3 (Viseletes babák) csoportonként rajzlap, ragasztó	P4 (Puzzle elkészítése)
III. b) Életnevek elhelyezése					
A)	A kóstolt ételek nevét a csoportok összegyűjtik, és elhelyezik a táblán levő térkép megfelelő részén. 5 perc	Emlékezet Tájékozódás	Kooperatív – többen a táblánál	papír, csoportonként más színű filc	
III. c) Értékelés					
A)	A gyerekek befejezik a befejezetlen mondatokat, amiket a tanító felír a táblára: Ma azt tanultam, hogy... Ma az tetszett, hogy... Ma legjobban sikerült megoldanom a... 3 perc	Reális önértékelés Verbális emlékezet Önismeret	Frontális – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A csoportok megbeszélik, melyik feladatban tudtak együtt dolgozni, hogyan segítették egymás munkáját. 5 perc	Önismeret Egymás iránti figyelem	Kooperatív – szóforgó		
C)	Pedagógus értékeli a gyűjtőmunkákat és az erről való beszámolókat, a társakkal való együttműködést, a közösen végzett munka szervezését. Kiállítják, a falújságra kirakják a gyűjtött tárgyakat, puzzle-kat. 4 perc	Véleményalkotás	Frontális – magyarázat		

Mellékletek

P1 JÁRMŰVEK CSOPORTOSÍTÁSA

Javasolt csoportosítási szempontok:

Hol közlekedik?

Hányan utazhatnak rajta?

Milyen energia működteti?

Kötött pályán vagy szabadon közlekedik?

A szempontokat a tanult tananyagának megfelelően is kiválaszthatjuk. Ezek lehetnek például vízi, légi, szárazföldi, vasúti, közúti, személyszállító, tömegszállító, állati erővel, motorral hajtott stb. járművek csoportosítására vonatkozó szempontok is.

P2 BESZÁMOLÓK

A II. a) feladat differenciálásra ad lehetőséget. Abban az osztályban, ahol már többen jártak külföldön a gyerekek közül, az A), ahol még senki sem vagy csak kevesen jártak külföldön a gyerekek közül a B), határközeli településeknél a C) variációt javaslom. A II. a) A), B), C) tevékenységei közül 2 vagy 3 is megvalósítható, ha az osztály tanulói megfelelően fel tudnak készülni. Ebben az esetben elhagyható vagy átcsoportosítható valamelyik másik tevékenység (pl. az ételkóstolás megvalósítható napközis tevékenységként is). Az egyes feladatokat nem kell mind elvégezniük a gyerekeknek, ahol van, ott választhat a tanító az egyes variációk közül a gyerekek személyisége, szociális készségeik, illetve a módszertani megoldások szerint.

P3 BŐRÖND ÖDÖN-JÁTÉK LEÍRÁSA

A játékosok hosszú útra indulnak, és be kell csomagolniuk. Minden játékos egy valamit „tesz” a bőröndbe, de emlékeznie kell arra is, amit a többiek már beletettek.

1. Az első játékos közli, mit tesz a bőröndjébe. Például: „Beteszem a bőröndbe a macimat.”

2. A második játékos megismétli az előző szavait, s hozzáteszi a maga csomagolnivalóját: „Beteszem a bőröndbe a macimat és egy zacskó ropit.”

3. Sorban mindenki beteszi a maga holmiját, felsorolva mindazt, amit már a többiek becsomagoltak.

P4 PUZZLE ELKÉSZÍTÉSE

Olyan jellegzetességeket használjunk, amelyet már megismertek a gyerekek. pl. kisvakond, autó, népviseletes baba rajza, a viselet egy-egy darabjának stb. rajza, képe (esetleg képeslap). Csoportonként más és más puzzle-t készítsen a tanító.

P5 A FELDOLGOZÁST KÖVETŐ JÁTÉKOK

Labdaiskola (Ausztria)

A játékos a faltól 2 és fél-3 méterre áll, s úgy hajtja végre a gyakorlatokat.

Első osztály: A játékos a labdát a falnak dobja, és bal kézzel kapja el, azután bal kézzel dobja és jobbal kapja el. Végül jobb kézzel dobja a labdát, amikor visszapattan, nyitott tenyérrel a falnak üti, és ballal kapja el ismét.

Második osztály: A játékos magasra emelt jobb lába alatt dobja el a labdát és ugyanígy kapja el. Aztán megismétli ezt a műveletet a bal lába alatt is.

Harmadik osztály: A játékos háttal áll a falnak, hátrahajlik és így dobja a labdát, majd ebben a helyzetben igyekszik elkapni is.

Negyedik osztály: A játékos a labdát a falnak dobja, amikor visszapattan, nyitott tenyérrel ismét nekiüti, s csak azután kapja el. A műveletet háromszor kell megismételni.

Ötödik osztály: Anyaga ugyanaz, mint a negyediké, csak hogy itt a labdát kétszer kell tenyérrel a falhoz ütni, mielőtt elkapnák.

Hatodik osztály: Ugyanaz háromszori falhoz ütéssel.

Hetedik osztály: A játékos háttal áll a falnak, a labdát nekidobja, majd egyszer tenyérrel visszaüti, s azután kapja el. Ez háromszor ismétlődik.

Nyolcadik osztály: Anyaga, mint az előzőé, a visszapattanó labdát kétszer kell falhoz ütni, mielőtt elkapnák.

Kilencedik osztály: Ugyanaz, de a labdát háromszor kell a falhoz ütni.

Tizedik osztály: A játékos a labdát a földre dobja, amikor visszapattan, kétszer a falhoz üti, s azután fogja meg. A műveletet háromszor kell megismételni.

Tizenegyedik osztály: A játékos két labdát vesz, mindkettőt egymás után a falnak dobja és ballal kapja el.

Tizenkettedik osztály: A játékos mindkét kezébe labdát fog. Először a bal kezében lévő dobja el és fogja meg, majd a jobb kezében lévővel tesz ugyanígy.

Ezekből a feladatokból versenyt is lehet rendezni.

Morva-szlovák kavicsjáték

A játékos egy diónyi kavicsot dob a magasba; az a célja, hogy az a lábához minél közelebb érjen földet. A dobás magasságát rendszerint meghatározzák: vagy egy faág, vagy tetőszegély stb. lehet a felső határvonal. A visszahullott kavics távolságát a dobó játékos lábától egy bottal mérik. Feljegyzik, aztán jöhet a következő játékos.

Bábudobás kővel (Szerbia)

A résztvevők egy fabábut helyeznek egy szabad helyre: ez lesz a célpont. Tőle bizonyos távolságra dobóvonalat húznak, és a sorban álló játékosok innen dobnak egymás után a bábura. A dobáshoz kódarabot vagy kavicsot használnak. Aki a bábut eltalálja és eldönti, az tíz pontot kap. Ha egy menetben senki sem találja el a bábut, akkor az kap öt pontot, aki a legközelebb dobott a bábuhoz. Ha valaki eldönti a bábut, akkor új menet kezdődik. Ezúttal a játékosok fordított sorrendben dobnak.